

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS DĖL PRANEŠIMO APIE POLITIKŲ GALIMAI PADARYTUS ETIKOS PAŽEIDIMUS

2019-02-05 Nr. TAR1-20
Klaipėda

Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau – Etikos komisija), susidedanti iš pirmininkės Aldonos Staponkienės, narių: Vytauto Čepo, Jono Sąlygos, Laivūno Kavaliausko, Sauliaus Liekio, Lilijos Petraitienės, Mindaugo Gylio, Tatjanos Fedotovos, Irenos Gailiūtės, Ritos Bortos, Edmundo Jurkaičio, sekretoriaujant Alinai Mikalauskei, atliko tyrimą pagal Vakarų Lietuvos tėvų forumo pranešimą apie politikų galimai padarytus etikos pažeidimus ir

nustatė:

Pavedimo turinys

Etikos komisija gavo Vakarų Lietuvos tėvų forumo (toliau – Pareiškėjas) 2019-01-23 pranešimą dėl politikų pasisakymų savivaldybės tarybos kolegijos posėdžio metu (toliau – Pranešimas), kuriuo prašo Etikos komisijos išnagrinėti Klaipėdos miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybos narių, Savivaldybės mero pavaduotojų – Juditos Simonavičiūtės ir Artūro Šulco (toliau – Politikai) – pasisakymus Savivaldybės tarybos kolegijos posėdyje, įvertinti jų etiškumą pagal Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso (toliau – Kodeksas) 4 straipsnio 1, 2, 8 punktuose įtvirtintus valstybės politikų elgesio principus: „pagarba žmogui ir valstybei“, „teisingumas“, „nešališkumas“.

Pranešime pažymėta, kad Pareiškėjas reaguodamas į naujienų portale Atvira Klaipėda 2019-01-14 publikuotą straipsnį apie tai, kaip 2019-01-14 Savivaldybės tarybos kolegijos posėdyje vyko svarstymas dėl pailgintos dienos grupių Savivaldybės bendrojo ugdymo mokykloje mokesčio sumažinimo, kuriame Politikai teigė:

Artūras Šulcas: „Biudžetas ir veiklos planai labai įtempti, iš kur čia toks administracijos gerumas, komunizmo artyn? Tešiame tendenciją kurti komunizmą. Jei būčiau priešas bendruomenės, sakyčiau padenkime šimtu procentų, o po manęs nors ir tvanas, bet taip negalima. Turime biudžeto trejų metų strateginio plano gaires. Ir matyti, kad katastrofiškai trūksta pinigų biudžete, jau senokai taip nėra buvę. Politika atitraukti vaiką nuo namų tikrai kvepia socializmu. Savarankiškumą nubraukiame. Išlaikytinių bendruomenę pradedame kurti. Siūlau ne daugiau 50 procentų – tai normalus prisidėjimas.“

Judita Simonavičiūtė: „Sovietiniais laikais irgi buvo prailgintos grupės, bet tik tiems, kurie tikrai negali pasirūpinti tuo metu savo vaikais. Tėvų forumas kreipėsi todėl, kad Vilnius taip padarė. Tačiau mada, ateinanti iš Vilniaus, ne visada yra tinkama pas mus“.

Pareiškėjo nuomone, nurodytuose Politikų pasisakymuose:

1) pažeistas Kodekso 4 straipsnio 1 punkte įtvirtintas valstybės politikų elgesio principas „pagarba žmogui ir valstybei“, kuriame konstatuojama, kad valstybės politikas „laikosi žmogaus teisių ir laisvių ir jas užtikrina, vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija ir teise, didina pasitikėjimą valstybe ir jos institucijomis“. Pareiškėjas mano, kad abu Politikai išreiškė nepagarbą

daliai savivaldybės gyventojų bendruomenės: Lietuvos Respublikos įstatymai užtikrina jiems, kaip Lietuvos Respublikos piliečiams, teisę kreiptis dėl viešųjų paslaugų teikimo neatlygintinai organizavimo tvarkos, o politikų pasisakymai su aliuzijomis į socializmą ar net komunizmą tikrai nedidina pasitikėjimo valstybe ir jos institucijomis;

2) pažeistas Kodekso 4 straipsnio 2 punkte įtvirtintas valstybės politikų elgesio principas „teisingumas“, kuriame konstatuojama, kad valstybės politikas „vienodai tarnauja visiems žmonėms nepaisydamas jų tautybės, rasės, lyties, kalbos, kilmės, socialinės padėties, išsilavinimo, religinių įsitikinimų, politinių pažiūrų, amžiaus ir kitų skirtumų“ bei to paties straipsnio 8 punkte įtvirtintą valstybės politikų elgesio principą „nešališkumas“, kuriame konstatuojama, kad valstybės politikas „neturi sutartinių ar kitų santykių, kurie galėtų kliudyti atlikti valstybės politikos pareigas ir varžytų jo apsisprendimo laisvę priimant sprendimus, taip pat yra objektyvus priimdamas sprendimus ir vengia išankstinio nusistatymo“. Pareiškėjas mano, kad abu Politikai buvo neetiški tų gyventojų, kurių socialinė padėtis yra sunkesnė (bet kurie nepriskiriami į gretas tų, kurie gauna kompensacijas ar kuriems taikomos mokesčių išimties) atžvilgiu. Pareiškėjas pažymi, kad ne pirmus metus atstovaujant tėvų interesus susiduria su išankstiniu nusistatymu (aliuzijomis į socializmą ar komunizmą) prieš daugelį kiek labiau socialiai orientuotų iniciatyvų – o tai jau galima vertinti ir kaip išankstines liberalias pažiūras palaikančių politikų nuostatas prieš socialiai orientuotas politines pažiūras turinčius vietos gyventojų bendruomenės atstovus.

Vertinimo dalykas

Etikos komisija vertina Savivaldybės tarybos narių, Savivaldybės mero pavaduotojų – Artūro Šulco ir Juditos Simonavičiūtės – veiksmų atitiktį Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso nuostatoms. Politikai atitinka Kodekso 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą valstybės politikos sąvoką, Kodeksas jiems taikytinas visa apimtimi.

Tyrimo medžiaga

Vakarų Lietuvos tėvų forumo (Pareiškėjo) 2019-01-23 pranešimas dėl politikų pasisakymų savivaldybės tarybos kolegijos posėdžio metu (Pranešimas).

Savivaldybės tarybos narės Juditos Simonavičiūtės 2019-01-29 rašytinis paaiškinimas dėl Vakarų Lietuvos tėvų forumo pranešimo etikos komisijai (toliau – rašytinis paaiškinimas).

Etikos komisijos posėdyje Pareiškėjas nedalyvavo, 2019-01-29 el. paštu informavo, jog Pareiškėjo pozicija aiškiai išdėstyta Pranešime ir pasitiki Etikos komisijos darbu.

Etikos komisijos posėdyje Politikai nedalyvavo, žodinių paaiškinimų neteikė.

Nustatytos aplinkybės

Savivaldybės tarybos narė Judita Simonavičiūtė rašytiniame paaiškinyje nurodė su Pareiškėjo teiginiais dėl Kodekse įtvirtintų valstybės politikų principų pažeidimų nesutinkanti. Paaiškino, kad jos pasisakymas Savivaldybės tarybos kolegijoje neleidžia teigti, jog ji išskyrė tam tikrą socialinę grupę asmenų, tiesiog pažymėjo, kad be kita ko, būtina vertinti kiekvieno asmens, kuriam suteikiama paslauga, poreikius. Atsižvelgiant į tai, kad jai, kaip vicemerei, yra keliami pakankamai aukšti veiklos, atsakomybės, etikos ir profesionalumo standartai, ji, priimdama kolegialius ar vienasmenius sprendimus, vadovaujasi visu sprendžiamo klausimo kontekstu neapsiribojant vien selektyviais bei vienpusiškais duomenimis. Politikė nurodė, esanti tikra, kad savo pasisakymais Savivaldybės tarybos kolegijoje nepažeidė jokių, kaip valstybės politikės, elgesio principų. Be to, pažymi, kad Lietuvos Respublikos Konstitucija (25 straipsnis) garantuoja asmens, taip pat ir politikos teisę laisvai reikšti savo nuomonę ir įsitikinimus: kiekvienas žmogus turi teisę turėti savo įsitikinimus ir juos laisvai reikšti.

Kodekso nuostatos ir motyvai

Etikos komisija, atlikusi Politikų elgesio tyrimą, išnagrinėjusi tyrimo medžiagą, pripažino, kad Politikų pasisakymų kontekste komunizmo ir socializmo sąvokos byloja apie politinę ir ekonominę santvarką, politinę doktriną, siekiant priminti tam tikrą istorinį laikotarpį, išryškinant politinės ideologijos bruožus. Politikai įgyvendindami Lietuvos Respublikos Konstitucijos 25 straipsnyje įtvirtintą teisę turėti savo įsitikinimus ir juos laisvai reikšti, išsakė nuomones, kurios nebuvo nukreiptos į konkrečius asmenis ar socialines asmenų grupes. Etikos komisija nenustatė Politikų pasisakymuose Kodekso 4 straipsnio 1, 2 bei 8 punktuose įtvirtintų valstybės politikų elgesio principų pažeidimų,

ir vadovaudamasi Kodekso 9 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 3, 4 dalimis ir Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos etikos komisijos veiklos nuostatų, patvirtintų Savivaldybės tarybos 2016 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. T2-91, 31.1 papunkčiu, 33 ir 35 punktais,

nusprendė:

1. Konstatuoti, kad Savivaldybės tarybos nariai, mero pavaduotojai – Artūras Šulcas ir Judita Simonavičiūtė – nepažeidė Kodekse ar institucijos, kurioje jie eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytų valstybės politikų elgesio principų ar reikalavimų.

2. Sprendimo kopijas išsiųsti Artūriui Šulcui, Juditai Simonavičiūtei ir Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

3. Skelbti apie priimtą sprendimą vietinėje spaudoje ir interneto svetainėje www.klaipeda.lt

Etikos komisijos pirmininkė

Aldona Staponkienė